

ВИХОВНА РОБОТА
на ФАКУЛЬТЕТІ ІСТОРІЇ ТА ФІЛОСОФІЇ
у 2022 році

Мета виховної роботи на факультеті: забезпечення розвитку суспільно активної молодшої людини, яка поєднує у собі високу професійну компетентність, широку культурну ерудицію, глибоку духовність, моральну чистоту і особисту відповідальність. Виховна робота базується на принципах гуманізму, глибокої поваги до особистості, науковому обґрунтуванні основних принципів виховання, які підкреслюють автономію приватної сфери життя студентів та їх особисту зацікавленість і самореалізацію в публічній сфері соціального життя, а також передбачають свідому індивідуальну відповідальність.

Основні напрямки виховної роботи:

- досягнення збалансованості обсягу наукової інформації та відповідних умов і засобів її подання студентам;
- заохочення студентів до самостійної, творчої роботи, яка формує навички самоорганізації та загартовує індивідуальну волю;
- підвищення дисципліни студентів шляхом формування професійної ідентичності, яка включає в себе певні моральні вимоги і сподівання суспільства;
- активне залучення професорсько-викладацького складу до всіх форм виховної роботи зі студентами;
- пропагування активного, здорового способу життя та профілактика соціально-негативних проявів у студентському середовищі.

Головними критеріями ефективності виховної роботи є:

- формування в процесі виховання національної свідомості та почуття дієвого патріотизму;
- високий рівень навчальної, науково-дослідницької та соціальної активності студентів факультету;
- дотримання моральних і естетичних норм в суспільному та особистому житті;
- відсутність правопорушень;
- взаємна повага у стосунках викладачів і студентів;
- активна участь студентів та викладачів у культурно-просвітницькій діяльності;
- відповідальне ставлення до власного здоров'я та до оточуючого природного середовища.

Участь факультету у заходах університетського масштабу (кількість учасників, ступінь участі, результати).

Студенти факультету протягом 2022 року брали участь в загальноуніверситетських заходах. Зокрема, під час «Дня відкритих дверей ОНУ імені І.І. Мечникова» (5 лютого 2022 р.) студенти представляли факультет з метою популяризації та надання інформації гостям заходу щодо можливостей, перспектив та переваг спеціальностей 032 Історія та археологія, 033 Філософія та 034 Культурологія).

Факультет організував тематичну експозицію з елементами майстер класу та етнологічну фотозону на заході «Мечников День» (11 червня 2022 р., Ботанічний сад ОНУ імені І.І. Мечникова).

Викладачі факультету традиційно беруть участь в «Дні першокурсника» (1 вересня 2022 р.). Студентам I курсу надається інформаційна підтримка та відбувається знайомство студентів з університетом та факультетом.

	Назва заходу	Кількість учасників	Ступінь участі	Результати
1.	«День відкритих дверей ОНУ імені І.І. Мечникова» (5 лютого 2022 р.)	8 (студенти факультету)		Інформаційна підтримка та знайомство майбутніх абітурієнтів з університетом та

				факультетом. Популяризація та надання інформації про спеціальності 032, 033, 034
2.	«Мечников День» (11 червня 2022 р., Ботанічний сад ОНУ імені І.І. Мечникова)	12 (студенти факультету)	Організація локації	Популяризація та надання інформації гостям заходу щодо можливостей, перспектив та переваг спеціальностей 032, 033, 034
3.	«День першокурсника» (1 вересня 2022 р.)	Студенти I курсу, Викладачі факультету	Участь в урочистих частинах, зустрічі зі студентами на факультеті	Інформаційна підтримка та знайомство студентів з університетом та факультетом.

Заходи, проведені на факультеті: учасники, результати.

Виховний процес на факультеті у 2022 році проводився у вигляді різноманітних науково-популярних, освітньо-виховних, розвиваючих заходів, екскурсій, зустрічей, лекцій, обговорень та бесід. Крім того, виховна робота проводилась під час консультацій з написання курсових робіт, дипломних робіт, проведення лекцій, практичних і семінарських занять (протягом року, всі викладачі).

З урахуванням військового стану зросла кількість виховних активностей у режимі on-line.

Проведені заходи:

Серія онлайн тренінгів «Успішний мотиваційний лист: «мечниківські лайфхаки» від істориків» (червень 2022 р.). Проведено д.і.н., проф. Сминтиною О.В.

Проведені екскурсії:

Зустрічі, лекції та бесіди:

Зустрічі викладачів кафедр з 1-м курсом (вересень 2022 р.). Презентовані основні перспективи та можливості навчання, практик, майбутнього працевлаштування та саморозвитку в галузях археології, етнології та охорони культурної спадщини, історії України, всесвітньої історії, філософії та культурології. У процесі зустрічі студенти мали можливість ознайомитись з представленими на кафедрах лекційними курсами, практиками та отримати відповіді на будь-які запитання.

19 квітня 2022 р. доц. Левченко В. Л. була проведена бесіда на тему: “Розвиток української культури та мистецтва в умовах вторгнення військової агресії на території України” для студентів 3 курсу спеціальності 034 культурологія.

Діяльність гуртків:

На факультеті традиційно активно працюють наукові студентські товариства, діяльність яких вдало поєднує науковий та виховний компонент. У 2021 році активно, в тому числі дистанційно, працювали 9 наукових товариств (гуртків, проблемних груп).

1. Наукове етнологічне студентське товариство (Н.Е.С.Т.) (голова – Ульянич А.С., куратор – доц. Петрова Н.О.)

Проведено дві конференції:

1. XV Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Етнічна культура в глобалізованому світі», 10 червня 2022 р., Одеса.

2. XVI Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Етнічна культура в глобалізованому світі», 29 листопада 2022 р., Одеса.

Студенти брали активну участь в спільних заходах НЕСТ кафедри археології та етнології України факультету історії та філософії ОНУ імені Мечникова та Одеської національної бібліотеки, Одеської обласної бібліотеки для юнацтва.

2. Студентська фольклорно-етнографічна студія «Джерело» (керівник – доц. Петрова Н.О.)

Продовжено традицію популяризації народних свят: участь студентів в підготовці етнографічних реконструкцій в рамках діяльності колективу «Джерело» (онлайн), оприлюднення інформації в мережі інтернет на сайтах та сторінках в соціальних мережах.

3. Студентське наукове археологічне товариство «NUCLEUS» (співкерівники – проф.Сминтина О.В., Демченко О.В., Ченцов Я.М.)

Засідання наукового товариства проводились у форматі відкритих наукових лекцій спеціалістами-археологами кафедри та інших спеціалізованих установ. Протягом року проводились зустрічі-практикуми «Камералка» на базі лабораторії, де студентів навчали опрацьовувати, аналізувати та реконструювати археологічний матеріал в процесі лабораторної обробки матеріалів, отриманих під час польових сезонів минулих років.

Члени товариства брали участь в роботі археологічних експедицій (стоянка епохи неоліту Чапаєвка, поселення доби бронзи Генералка (Запорізька область)). З вересня 2021 року проведена серія засідань, на яких розглядалися підсумки польового сезону та спланована участь в експедиціях 2022 р. В листопаді 2021 року розпочали роботу по створенню наукової археологічної бібліотеки, використовуючи книжкові ресурси лабораторії та кафедри.

4. Гурток з історії культури Стародавнього Сходу (керівник – доц. Луговий О. М.)

В поточному році відбулося одне засідання гуртка:

31 жовтня – розглянуто Угаритський епос.

В засіданні гуртка взяли участь студент I курсу О. Домусчи, II курсу М. Зайцев, випускники В. І. Водько, П. А. Майборода, М. Панін та аспірантка КНУ імені Тараса Шевченка К. Кумінова.

5. Студентський науковий гурток з історії середніх віків «Інше середньовіччя» (керівник – доц. Чепіженко В. В.)

В поточному році відбулося одне засідання гуртка: 28 жовтня на тему «Остання дуель: реалії та інтерпретації», в ході якого виникла жвава дискусія щодо оригінальних свідчень хроніки Жана Фруассара про судовий поєдинок між Жаном де Карружем та Жаком ле Грі, і їх інтерпретацією у відповідній книзі Еріка Ягера та фільмі Рідлі Скотта. Засідання гуртка вийшло міжнародним, в ньому взяли участь студенти ФІФ ОНУ імені І. І. Мечникова М. Зайцев (II курс), Г. Параскев (III курс), С. Бойко (IV курс), випускник бакалаврату ФІФ ОНУ та магістратури НУ КМА М. Панін, аспірантка КНУ імені Тараса Шевченка К. Кумінова, випускниця УКУ та аспірантка ЦСУ (м. Відень) О. Стасюк та випускниця КНУ й аспірантка ЦСУ (м. Відень) А. Морозова.

Участь факультету у заходах за межами університету (хто проводив, учасники тощо).

Участь у заходах:

Організовано і проведено цикл лекцій “Лабораторія історика. Зимовий Weekend” з профорієнтаційної роботи та популяризації кафедри та факультету – 5-6 лютого 2022 р. (Бачинська О.А., Гончарук Т.Г., Полторак В.М., Новікова Л.В., Хмарський В.М.)

Екскурсії:

26 квітня 2022 р. - проведення онлайн-екскурсії Одеським художнім музеєм зі студентами 4 курсу, з/в, спеціальність 034 Культурологія <https://ofam.3dprostir.com/> (Ст. викл. Богачева Ю. О.:)

28.09.2022 р. - проведення тематичної екскурсії «До війни» Одеським художнім музеєм студентам I курсу. (Доц. Готинян-Журавльова В.В.)

03.11.2022 р. – проведення екскурсії «Зруйнована, але не знищена...» Філією Грецького фонду культури в Одесі на базі музею «Філікі Етерія» темою якої було лекція заступника

Маріупольського краєзнавчого музею Олександра Горе та фото експонатів знищеного музею у Маріуполі. (**Викл. Чінена О.В.**).

2 листопада 2022 р. була організована поїздка-екскурсія на археологічну пам'ятку Античний Ніконій для аспірантів спеціальності 032 історія та археологія (доц. Демченко О.В., Петрова Н.О., Кушнір В.Г., аспіранти факультету).

13 листопада 2021 р. була організована поїздка в Іллінку (аспіранти, викладачі Демченко О.В. Петрова Н.О., Кушнір В.Г.) з метою відвідування місцевого **історико-краєзнавчого музею та палеолітичної стоянки Іллінська печера.**

Лекції, зустрічі, обговорення:

09.10.2022 р. – проведення тематичної зустрічі на платформі зоот до «Дня української писемності та мови» «Молодіжна творчість на тлі війни» де були представлені: авторська поезія та музичні твори студентів 2-го курсу. (**Викл. Чінена О.В.**)

Участь у заходах проекту «Минуле. Майбутнє. Мистецтво» (кураторка – проф. О. Довгополова):

А) Діалогова платформа Українського Дому «У ПРОЦЕСІ. Present continuous»: Деколонізація - культурне щеплення для України». Цикл дискусій у Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського – вересень-листопад 2022.

Б) Участь у проекті внесення Одеси до списку Світової культурної спадщини ЮНЕСКО. Микола Вікнянський, менеджер проекту внесення Одеси до списку Світової культурної спадщини ЮНЕСКО і Оксана Довгополова, докторка філос. наук, кураторка платформи культури пам'яті Минуле / Майбутнє / Мистецтво: вересень-листопад 2022 р.

Відкрита дискусія «Падіння нещасної імперії» у Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського – 6 листопада 2022 р. (Учасники - І. В. Голубович, О.А. Довгополова, члени ПЕН клубу України – д.філос.н. В. Кебуладзе, В. Єрмоленко - філософа, есеїст, перекладач, головний редактор UkraineWorld.org., засновника подкаста Kult;Т. Огаркова – літературознавиця, засновниці подкаста Kult.

Відкрита дискусія зі студентами 4 курсу спеціальностей «філософія» та «культурологія» на тему «Етика війни в сучасній Україні»: напередодні міжнародного семінару за участю GAP (German Analytical Philosophy) - 18 листопада 2022 р.

Робота кураторів.

Протягом 2022 р. на факультеті продовжує діяти система кураторства. Куратори з числа провідних доцентів, викладачів кафедр закріплені за академічними групами.

Традиційно куратори 1 курсу розпочинають роботу зі знайомства з студентами під час зарахування та поселення в гуртожиток. На початку вересня проводять екскурсії до наукової бібліотеки ОНУ та ОННБ з метою запису та ознайомлення з фондами, правилами користування (доц. Петрова Н. О., доц. Демченко О.В.).

Протягом року куратори курсів проводили кураторські години, регулярно доводили до студентів інформацію про проведення конференцій, круглих столів тощо та вивчали житлово-побутові умови проживання в гуртожитку. Серед позитивних аспектів роботи кураторів у 2022 році слід назвати:

- проведення нарад кураторів кафедри двічі на семестр для планування роботи в семестрі та звітування про виконану роботу на засіданнях кафедри;
- активна співпраця з деканатом, внесення пропозицій до деканату про заохочення кращих студентів, встановлення та підтримка зв'язків з батьками невстигаючих студентів;
- співпраця з профбюро студентів та аспірантів факультету та студентською радою факультету;
- проведення кураторських годин;
- проведення пам'ятних заходів з нагоди роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні;
- бесіди на тему звернень в психологічну службу університету (на молодших курсах);
- надання допомоги студентам у формуванні студентського колективу академічної групи;

- здійснення постійного контролю за навчальним процесом, дотримання студентами моральних, етичних норм поведінки, правил внутрішнього розпорядку університету.

Функції кураторів на спеціальності 032 історія та археологія в поточному навчальному році виконували: доц. **Чепіженко В. В.** на II курсі бакалаврату, доц. **Петрова Н. О.** на III курсі бакалаврату та проф. **Сминтина О. В.** на II курсі магістратури.

У рамках навчальних предметів та кураторської роботи організовано відвідування студентами виставок в музеях міста.

Група студентів I курсу 26 листопада 2022 року, в день вшанування трагедії 90-х роковин Голодомору 1932-1933 рр. в Україні відвідала відкриття виставки картин: «Голодомор очима українських художників» «Голодомор: очима українських художників» в Одеському художньому музеї.

Куратори (доц. **Готинян-Журавльова В.В.**, доц. **Петрова Н. О.**, доц. **Чепіженко В. В.**, проф. **Сминтина О. В.**, доц. **Лопуга О. І.**, доц. **Наконечна О. В.**, ст. викл. **Богачева Ю. О.**) провели низку профорієнтаційних заходів — січень-лютий 2022 р. Кураторські години в режимі On-line: «Воєнний стан в Україні: права та обов'язки громадян в умовах воєнного стану» березень 2022 р.; «Волонтерство як допомога ЗСУ в умовах російської агресії» квітень 2022 р.; «Свято української вишиванки» травень 2022 р.; «День гідності та свободи» жовтень 2022р.; «День козацтва і захисника України» жовтень 2022 р.;

«89 річниця Голодомору в Україні» листопад 2022 р.; «Психологічна допомога в кризових ситуаціях та в умовах війни на нашій території» 07.04. 2022 року.

Співпраця із батьками студентів, інформував їх щодо успішності та відвідування навчальних занять.

Куратор **доц. Лопуга О. І.**: провела 14 квітня 2022 року до 570 років від дня народження Леонардо да Вінчі провели із студентами прикладної математики I курсу, інформаційних систем і технологій I курсу провели бесіду на тему: “Леонардо да Вінчі – представник “універсальної людини” – ідеалу італійського Ренесансу”. Обговорювали ідеал людини епохи Відродження. 22 квітня 2022 року до дня Чорнобильської трагедії та Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій та катастроф із студентами культурологами I курс та обговорення книги “Чорнобильська молитва (Хроніка майбутнього)” Світлани Алексієвич; 18 травня 2022 року із студентами істориками I курсу обговорення фільму “Пролітаючи над гніздом зозулі” за романом Кена Кізі. Кураторська година «Мужність та відвага крізь віки» до Дня Збройних Сил України, Режим On-line листопад 2022 р.

Мотивація студентів взяти участь в творчому конкурсі відео, плакатів і малюнків "Країна сама себе не зробить" (лютий - квітень 2022) <https://centreua.org/lyudy-i-vlada/konkursy/krayina-sama-sebe-ne-zrobyt/>; залучення до роботи Круглого столу онлайн "Сучасна японська культура", презентація можливості взяти участь в спеціальній програмі для студентів творчих спеціальностей в Японії (квітень 2022 р.) <https://www.facebook.com/JpPhotographer>; "Ми разом - суспільні проблеми і шляхи їх вирішення": перегляд та обговорення соціальних роликів, знятих студентами 3 курсу в рамках дисципліни "Основи сценарної майстерності та режисури" (проводилося онлайн, травень 2022, ролики викладено в групу "Діоген" на Фейсбуці); 22.03.2022 - 100 років із дня народження Марфи Тимченко (1922-2009), художниці, майстрині петриківського розпису; 19.04.2022 - 950 років із часу укладання Правди Ярославичів - зводу давньоруських законів (1072); 24.05.2022 - 100 років із часу заснування Лесем Курбасом театру "Березіль" (нині - Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т.Г. Шевченка) (1922); 21.06.2022 - 140 років із дня народження Давида Бурлюка (1882-1967), художника-футуриста, поета, літературного і художнього критика, видавця.

Кураторами проводилася психологічна підтримка студентів під час проведення бойових дій на території України; підтримка зв'язку зі студентами, що опинилися за кордоном.

Художня самодіяльність.

Студентська фольклорно-етнографічна студія «Джерело» (керівник – Петрова Н.О.)

Продовжено традицію популяризації народних свят: участь студентів в підготовці етнографічних реконструкцій в рамках діяльності колективу «Джерело» (онлайн), оприлюднення інформації в мережі інтернет на сайтах та сторінках в соціальних мережах.

2 червня 2022 року в рамках засідання НЕСТу (Наукового етнологічного студентського товариства) кафедри археології та етнології України до 10-річчя створення товариства відбулась зустріч з к.і.н. Бацвін Маріанною Ярополківною, науковою співробітницею заповідника "Давній Галич", яка ознайомила нас з результатами проведення етнографічної експедиції у Верховинському районі Івано-Франківської області в історико-етнографічному районі «Гуцульщини». <https://www.youtube.com/watch?v=cN6RWtkvUJg>

3 листопада 2022 року студенти 1-4 курсів та магістранти 1 року навчання факультету історії та філософії за ініціативою Наукового етнологічного студентського товариства (НЕСТ) кафедри археології, етнології та всесвітньої історії в рамках навчальних курсів істориків "Загальна етнологія", "Археологічний та етнографічний туризм та музейництво", "Цифрова історія" (доц. Петрова Н.О.) та курсів для культурологів "Культурологічна пропедевтика" та "Історія зарубіжної культури" (викл. Чінена О.В.) Ольга Чінена відвідали виставку «Зруйнована, але не знищена...». Майбутні історики та культурологи ознайомилися з діяльністю Філії Грецького фонду культури в Одесі, в.о. голови філії Валерій Сунцов провів цікаву лекцію про діяльність філії, музей "Філікі Етерія" (експонати якого поки законсервовані), а потім ми з затамованим подихом слухали надзвичайно цікаву екскурсію-лекцію в.о. директора Маріупольського краєзнавчого музею Маріупольський краєзнавчий музей Олександра Горе по виставці «Зруйнована, але не знищена».

9 листопада 2022 року проведено Святкування Дня української мови на нашому факультеті в форматі ZOOM конференції (уасники студенти 1-3 курсів спеціальностей історія та археологія, культурологія).

20 листопада 2022 року проведено зустріч з випускницею кафедри, докторкою філософії, співробітницею Одеського археологічного музею НАН України Марією Лобановою.

10 грудня 2022 року в Одеській обласній бібліотеці для юнацтва проведено захід для дітей ВПО «Андріївські вечорниці» та зимові традиції українців. Результатом якої стало ознайомлення з традиційною культурою українців студентів та запрошених адміністрацією бібліотеки переселенців. (Петрова Н.О., Чінена О.В.)

13 грудня 2022 року в аудиторії 3 («Етнографічна світлиця») був проведений театралізований захід «Андріївські вечорниці» з залученням студентів-культурологів під керівництвом аспірантки Чіненої О.В.

Спортивно-масова та фізкультурно-оздоровча робота.

Впродовж 2022 року викладачі та куратори пропагували та заохочували студентів до активної самоорганізації здорового способу життя, вмінню протистояти несприятливим впливам зовнішнього середовища. Виховний процес на факультеті орієнтований на виконання сучасного замовлення суспільства з підготовки здорового фахівця, здатного організувати і вести здоровий спосіб життя і переносити фізичні, психічні та інтелектуальні навантаження.

Враховуючі позитивний досвід минулого року, було проведено кілька лекцій під «відкритим небом» (лекції з археології з виїздом здобувачів освіти на археологічні пам'ятки області), що дозволило поєднати освітній процес та фізкультурно-оздоровчу роботу. Проведені викладачами екскурсії також дозволили поєднати активний спосіб життя та розвинути професійну освідченість в туризмі та культурно-масових заходах.

Співпраця адміністрації зі студентським самоврядуванням.

Адміністрація факультету активно співпрацює з органами студентського самоврядування. З боку адміністрації проводиться організація засідань студактиву всіх

спеціальностей факультету історії та філософії. Традиційно проводиться координація роботи зі студрадою гуртожитку, координація та контроль поселення та дотримання правил проживання.

Студактив факультету прийняв участь у віртуальній бесіді Одеського обласного центру патріотичного виховання та організації дозвілля дітей та молоді «**Вдячні за свободу**» на платформі ZOOM. (18 лютого 2022 р.);

Також студрада факультету приймали участь у вебінарі від Освітнього центру Верховної Ради: «**Як працює вороже ІПСО або Доброго ранку, ми з України!**» (11 травня 2022 р.).

06 червня 2022 р. студенти факультету долучилися до вебінару «**Протидія фейкам та дезінформації**», що проведений Центром стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки спільно з Освітнім центром Верховної Ради України.

1. Приймали участь у кроссекторальному проєкті "Україна: Історія. Культура. Ідентичність" 13-24.08

2. Організація відео-подяки та привітання до 14 жовтня Дня захисника та захисниць.

3. Організували Благодійний аукціон, кошти з якого передали до благодійного фонду "Повертайся живим" 14.10.

4. Приймали участь у Парламентському уроці "Сполучене Королівство на підтримку України" від Освітнього центру Верховної Ради України 05.10.22.

5. Приймали участь у Презентації цифрового каталогу ОХМ 06.11.22;

6. Приймали участь у заході до Дня Мови, організатор Чінена О.В. 09.11.22;

7. Приймали участь у заході Олександра Розумієнко "Критичне споживання інформації: як не потрапити на гачок маніпуляторів" від Київського Молодіжного Центру у співпраці з IREX 10.11.22;

8. Приймали участь у Міні-курсі по боротьбі з фейками "Зупини фейк!", що реалізувався за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні (https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232) в рамках програми «EU Study Days» (Єврошколи (<https://www.eustudydays.in.ua/>)) з 7-11.10.

9. Приймали участь у Онлайн-лекції Володимира Полторака "Чому Покрова - козацьке свято?" 13.11.22;

10. Приймали участь у конференції Р.Халіков, В.Ліхачов "Як російська агресія руйнує українську релігійну інфраструктуру" 15.11.22.

Також на факультеті активно працює студентське профбюро (голова – Дідуренко К., заступник – Колошнюк О.).